

[Stensballe.]

den enkeltes Handlefrihed eller for den forbrugende Almenhed.

Det Lovforslag, som nu foreligger til det høje Landstings Behandling, gaar derfor ud paa, parallelt med Loven om Erhvervs- og Arbejdsfrihed, at beskytte den forbrugende Almenhed mod netop et af de Misbrug, som Truster, Karteller og lignende Sammenslutninger af monopolagtig Karakter — saaledes betegner Lovforslagets Tekst i § 1 udtrykkelig disse Sammenslutninger —, ofte har begaaet rundt om i Samfundet og stadig vil være fristet til at begaa, nemlig det Misbrug gennem Prisaftaler at fastlægge utilbørlige Priser for Varer, der indgaar i det almindelige Forbrug, og tillige at søge saadanne Prisaftaler hævdet ved utilbørlige Foranstaltninger.

Den Parallel, der, som jeg har omtalt, findes mellem Loven om Erhvervs- og Arbejdsfrihed og dette Lovforslag, giver sig allerede Udtryk i § 1, idet der her siges, at det er *utilbørlige* Aftaler, *utilbørlige* Foranstaltninger, der skal gribes ind imod. Det er efter min Opfattelse noget tydeligere, noget klarere, noget kraftigere udtrykt end i Loven om Erhvervs- og Arbejdsfrihed, hvor der siges, at der kun kan gribes ind, naar der „paa uberettiget Maade“ er sket Misbrug. Folketinget er altsaa med stort Flertal kommet til den Anskuelse, at der bør lovgives om Beskyttelse for den forbrugende Almenhed mod Truster, Karteller og Sammenslutninger af monopolagtig Karakter. Dette Lovforslags Principper er efter min Opfattelse i saa nøje Tilslutning, som de kan være, til Loven om Erhvervs- og Arbejdsfrihed, kun med de Ændringer, der ligger i, at det i Loven om Erhvervs- og Arbejdsfrihed er den enkeltes i de fleste Tilfælde store økonomiske og erhvervsmæssige Interesser, der skal varetages. Saa store vil hans Interesser der være, at der deri ligger et Incitament for ham til at faa sin Ret hævdet ved Domstolene, medens det derimod i dette Tilfælde drejer sig om de manges Interesser, der maaske ikke er saa store for den enkelte, at han kan føle sig oplagt til at føre Sagen for Retten. Derfor er der her foreslaaet indført et Organ til Formidling, hvad jeg senere skal komme tilbage til. Men ellers er Opbygningen af dette Lovforslag altsaa den samme som Opbygningen af Loven om Erhvervs- og Arbejdsfrihed.

Ifølge § 1 tilsigter Lovforslaget kun at ramme det utilbørlige ved Aftaler om

Priser paa Varer, der indgaar i det almindelige Forbrug, samt de utilbørlige Foranstaltninger, som eventuelt anvendes til Hævdelse af saadanne. Det siges altsaa her, at hvad der i denne Forbindelse er utilbørligt, er ulovligt. Og Lovforslaget gaar derefter ud paa, at naar det af et uafhængigt Udvalg udfindes, at noget saadant finder Sted, skal dette Udvalg foranledige Sagen indanket til Paakendelse ved Domstolene, alene med nogle enkelte Undtagelser, som jeg senere skal gøre Rede for. Fra Venstres Side har man altid lagt Vægt paa, at skal der nedsættes Kommissioner og Udvalg, skal de være helt uafhængige af den til enhver Tid siddende Regering, for at man derved kan modvirke ethvert muligt politisk Misbrug, og dette er da ogsaa Tilfældet for det Udvalgs Vedkommende, som her foreslaas nedsat.

Nu har jeg set af Henvendelser til Landstinget, at det kræves, at der skal være en fastere, en skarpere Afgrænsning af, hvad der er forbudt, og kan en saadan udfindes, er jeg selvfølgelig villig til at gaa ind i Forhandlinger derom. Men det forekommer mig at være rimeligt, at Erhvervene da ogsaa selv positivt giver Bidrag til Løsningen af disse Spørgsmaal, som alle Partier i Aarevis har haft paa deres Program. Jeg er villig til at gaa ind i en saadan Forhandling, al den Stund jeg erkender, at dette Omraade er et saare vanskeligt Omraade at lovgive paa. Jeg maa for mit eget og mit Partis Vedkommende indtage det Standpunkt, at den Regulering fra det offentliges Side, der maa til, ikke bør berettigede til noget Indgreb i det økonomiske Liv, der er egnet til at bringe dets frie Udvikling i Fare, saaledes som London-Resolutionen kræver det, og som det forekommer mig, det ikke har været tilstrækkelig paaagtet, i alt Fald ikke i den Drøftelse, der har fundet Sted i det andet høje Ting. Det maa efter min Opfattelse være en Hjørnesten i denne Lov saavel som i andre. Jeg kan heller ikke se andet end, at som dette Lovforslag er formet, haves der en Garanti mod uberettigede Indgreb i det økonomiske Liv, der kan være egnede til at bringe den frie Udvikling i Fare. Jeg kan vel deltage i Forhandlinger om en skarpere Afgrænsning, men paa Forhaand tror jeg ikke, man vil kunne naa til noget synderligt bedre — muligvis vil Resultatet endda snarere blive ringere —, da jeg føler mig overbevist om, at den praktiske Grænsedragning maa overlades til et Skøn, et Skøn, der er foreslaaet henlagt under Domstolene. Der